

Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaat
/MAANI

**§ 8, imm. 3-mut (UPA2024/17-imi Naligiissitaaneq
assigiinnngisitsinnnginnissarlu pillugit Inatsisartut inatsisissaattut
siunnersuummi) Siumup siunnersuutaata qanoq ililluni inatsisissatut
siunnersuummut ilanngunneqarsinnaanera pillugu nassuiaat, taamaalilluni
suliffeqarfeqarfimmi kalaallisut oqaluttut
assigiinnngisitsivigineqannginniassammata.**

19-05-2024
Suliap nr. 2023-3500

Postboks 930
3900 Nuuk
Oqarasuaat (+299) 34 68 00
Fax (+299) 32 43 02
E-mail: asn@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Asasara Anders Olsen, Inatsisinut Ataatsimiititaliap siulittaasua

Ataani atsiortunga, § 8, imm. 3-mut Siumup siunnersuutaata inatsisissatut
siunnersuummut ilanngunneqarsinnaanera pillugu nassuiaasinnaagama
maannangaq ataatsimiitsitaliarlu qutsaviginiarpasi, taamaalilluni kalaallisut
oqaluttut suliffeqarfeqarfimmi assigiinnngisitsivigineqannginniassammata.

Siumup allannguutissatut siunnersuutaanut tunngatillugu kiisalu allannguutissami
siunertarineqartup inatsimmi ilanngunneqarsinnaaneranut periarfissat
naliliiffigineqarnerat pillugu inatsisissatut siunnersuummi § 8 ataani
paasiniaqqissaarneqassaaq.

Inatsisissatut siunnersuut massakut piosoq

§ 8, imm. 3, massakut oqaasertaliorneqarnermi ima oqaasertaqarpoq:

*” Imm. 3. 4-miit 7 ilanngullugu § 15 apeqqutaatinnagit, atorfinitsitaanermi
atugassarititaasuni kalaallisut oqaatsit atorneqarnissaat pillugu
aalajangiinissamut Inatsisartut inatsisaat manna akornusiinngilaq.”*

Aalajangersakkamut oqaaseqaatini allassimavoq:

” Imm. 3-mut

*§ 4 apeqqutaatinnagu, oqaatsinut piumasaqaatinik aalajangersimasunik
aalajangersaanissamut inatsit manna akornusiinngilaq, assersuutigalugu
atorfinitsitsinerit ilaanni, tassani atorfik pineqartoq suliffigisinnaassagaanni
qinnuteqartup kalaallisut oqalussinnaanissaa tunngavilersorneqarpat aamma
naleqquttuuppat.”*

Qinnuteqartut atorfillillu kalaallisut oqalussinnaanissaat pillugu
piumasaqaateqartoqarsinnaanera, § 8, imm. 3-p massakut ilusilersorneqarnerata
akornusiinngilaa. Atorfinnut amerlasuunut – suliamut tunngatillugu
tunngavilersorneqartillugu aamma naleqquttuutillugu, atorfinitsinneqartup

suliffimmik pineqartumik suliarisinnaanissaanut kalaallisut oqalussinnaanissaa erseqqippoq, aamma qinnuteqartut kalaallisut oqaluttuunissaat pillugu piomasaaqateqarneq pissusissamisoorluni. Illuatungaani, sulisitsisut, tamanna atorfirmut sulianut tunngatillugu tunngavilersugaappat aamma naleqquttuuppat, oqaatsit allanit pillugit piomasaaqateqarsinnaanerit, oqaasertaliornerup massakkut atorneqartup ammaappaa. Uani assersuutigalugu silaannakkut angallannermi atorfiit eqqarsaatigineqarput, tassani isumannaallisaaneq eqqarsaatigalugu tuluttut oqalussinnaanissaat ilisaqunnartumik piusariaqartinneqarluni, imaluunniit tuluttut oqalunnerup suliffeqarfimmi ataatsimoorussamik oqaasertaliornera pissutigalugu. Eqqarsaatigisassat taakku, missiliummi massakkut saqqummiunneqartumi oqimaatigiissinneqarnissaat anguniarneqarpoq.

Siumup allannguutissatut siunnersuutaa

§ 8, imm. 3-mut Siumut oqaasertaliussassanik allanik siunnersuuteqarpoq

” Imm. 3. Inatsisartut inatsisaat una §§ 4-7 aamma 15 apeqqutaatinnagit atorfeqarnermi oqaatsit pillugit ilaatigut piomasaaqatinik aalajangersaanissamut akornutaanngilaq.”

Tulliuttuni oqaatsimi ”aalajangersaaneq”-mi ”atorfinititsisineq”-rup pineqarnera tunngavigineqarpoq.

Siunnersuummi imm. 3-mut oqaaseqaatini allassimavoq:

”Inatsit naapertorlugu § 4-mi allassimasut apeqqutaatinnagit, atorfirmut qinnuteqartunut kalaallisut oqaasilinnut salliutitsinermut inatsit akornutaassanngilaq, soorluttaaq kalaallisut oqaatsit pillugit sulisumut atugassatigut assigiinngisitsisoqassanngitsaq.”

Assigiinngisitsinnginnissamik malittarisassat, sulisitsisut kalaallisut oqaasilinnik atorfinitissinnaat akornusissanngikkaat, siunnersuummi oqaasertaliunneqartut aallarnerniarpaat. Sulisitsisut atorfinititsinermi kalaallisut oqaasilinnik salliutitsisinnaanerit, oqaaseqaatini aalajangersarneqassasoq taamaattoq anguniarneqarpoq. Aammattaaq kalaallisut oqaasillit immikkoortinneqannginnissaat erseqqissarneqarpoq. Imm. 3-mut oqaaseqaatissatut siunnersuutigineqartut taamaalillutik § 8, imm. 3-mi oqaasertaliunneqartuni aallarnerniarneqartunit pingaarutilimmik sakkortunerupput. Oqaaseqaatini inatsisiliorneq uani piviusumik pineqarpoq, tamannalu inatsisiliornermut tunngasumik suleriaatsimi akuerisassanngilaq.

§ 4-mut oqaaseqaatit malillugit, imm. 3-mut oqaasertaliussassatut siunnersuutigineqartoq, oqaatsit pissutigalugit assigiinngisitsinissamik

inerteqquteqarnerup malitsigeriigaanut naleqqiullugu, kalaallisut oqaasilinnut, inatsisitigut inissisimanermik pitsaanerusemik qulakkeerinninnermut peqataassanngitsoq, inatsisilerinnermut tunngasumik isumaqarnarpoq.

Imm. 3-tut siunnersuutigineqartumut oqaaseqaatit aallaavigineqassappata, siunnersuummit siunertarineqartoq suli annertunerusoq isumaqarnarpoq, tassami sulisitsisut pingaarnersiutinissamik pisinnaatitaanissaat periarfissanngortinniarneqarpoq, imaappoq kalaallisut oqaasilinnik atorfinitsitsinermi sulisitsinermilu iluaqutaasumik assigiinngisitsisussaataalissapput. Inatsisiliornermi killissarititaasut iluanni tamanna kalaallisut oqaluttunut iluaqutaasumik assigiinngisitsinissamut pisinnaatitaaffittut isigineqassaaq.

Tamanna ataatsimiititaliap siunertarippagu, § 8, imm. 3-mut siunnersuut naqqinneqartariaqarpoq.

Aalajangersagaq assersuutigalugu ima oqaasertaliorneqarsinnaavoq:

” Imm. 3. §§ 4-imiit 7 ilanngullugu aamma § 15 apeqqutaatinnagit, atorfinitsitaanermi atugassarititaasuni kalaallit oqaasiisa atorneqarnissaat pillugit piumasaqaatinik aalajangersaasoqarnissaanut Inatsisartut inatsisaat manna akornutaanngilaq.”

Aamma aalajangersakkamut oqaaseqaatit assersuutigalugu ima oqaasertalerneqarsinnaapput:

“ Inatsisartut inatsisaata assigiinngisitsinissamut inerteqquteqarnera, qinnuteqartunut kalaallisut oqaasilinnut salliutitsinissamut akornutaassannginnera aalajangersarneqassasoq, siunnersuutigineqarpoq.”

Oqaasertaliornerit taakku atorlugit, inatsimmi assigiinngisitsinnginnissamut malittarisassanik akerliunngitsumik, atorfinitsitsinermi sulisitsinermilulu kalaallisut oqaasilinnik salliutitsinissaq, sulisitsisut aalajangersinnaassavaat.

Taamaattoq malittarisassaq taamatut pissuseqartoq ilaatigut Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Europami Isumaqatigiisummi artikili 14-imut akerliussammat, ataatsimiititaliap sianigissavaa, tassanimi takuneqarsinnaavoq, *“Isumaqatigiisummi matumani pisinnaatitaaffiit kiffaanngisutsillu akuerineqartut iluaqutigineqarnerat, suaassuseq, inuiattut ilisarnaatit, ammip qalipaataa, oqaatsit, upperisaq politikkikkut imaluunniit allamik isumaqarneq, nunami namminermit pisuuneq imaluunniit inooqatigiinninngaanneersuuneq, nunami ikinnerussuteqartunik ilaaneq, pisuussutsinut tunngasut, inunngorneq*

imaluunniit pissutsit allat suugaluartulluunniit apeqqutaatinnagit isumaqatigiissut qulakkeerneqassaaq”.

Siunnersuutip nassiunneqartup tungaanut ataatsimiititaliap § 8, imm. 3-p allanngortinneqarnissaa kissaatigippagu, allannguutissatut siunnersuut siunnersuutigineqartutut naqqinneqassasoq taamaammat innersuussutigissavara, tassami § 8, imm. 3-p aamma oqaaseqaatitaata akornanni ataqatigiinneq erseqqinnerulissaaq.

Naggataagut ataatsimiititaliap sulilluarnissaanik kissaappara. Ataatsimiititaliap isumaliutissiissutaata tigusissaa qilanaaraara.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Naaja H. Nathanielsen

Naaja H. Nathanielsen